

mondván, várjuk meg, míg elkészül a statisztika, és kiderül, hogy mennyi zsidó van a hadseregben, kivált a tisztikarban. Abban viszont teljes volt a nézetazonosság, hogy minden tiszt és tisztes⁸ származását gondosan meg kell vizsgálni, és a hatályos zsidótörvény értelmében az aktív szolgálatból le kell szerelni azt, akiről megállapítást nyer, hogy zsidó. Kivételt csak azok képezhetnek, akik az első világháború idején tanúsított bátorságukért magas kitüntetéssel, vitézségi érmet kaptak.⁹

A minisztérium elnöki osztálya 1939. április 4-én elkészítette saját javaslatát. Az imént felsorolt ajánlásokon túlmenőleg indítványozta azt is, hogy zsidót ne vegyenek fel hadapródiskolába, ezzel szemben igenis adjanak fegyvert a zsidók kezébe, mert különben keresztények ontanak vérvérket a zsidók helyett is. A zsidó egységeket keverjék a keresztényekével, mert ha elkülönítenék őket, akkor amazok „könnyebben tennék le a fegyvert, szöknének át az ellenséghez vagy követnének el árulást”.

Az elnöki osztály álláspontját körvonalazó irat statisztikai adatokat is közölt a zsidók hadseregen belüli számáról és arányszámáról. Kitént, hogy a tényleges és hivatásos tisztek között alig akad zsidó, szó sem volt arról, hogy a tisztikarban hemzsegnének a zsidók. A fegyveres erők létszáma ekkor 102 007 főt tett ki, ebből mindössze 2292 volt a zsidó, azaz 2,24%. A 6153 tényleges tisztes között csupán kilencen voltak zsidók, ugyancsak kettő az 5415 továbbszolgáló tisztes közül. A 10 669 sortisztesből 30 volt zsidó, a sorköteles szolgálatukat töltő öregkatonák 31 594 főt számláló soraiban 1101 zsidó volt, s a 48 176 újonc között 1150.¹⁰

Meghatározta az irat azt is, milyen eljárást kell alkalmazni, hogy megállapítsák, milyen fajúak és milyen vallásúak azok, akik a hadseregben szolgálnak, s felsorolta, hogy pontosan milyen iratokat kell bemutatni. Előírták, hogy mindenki mutassa be saját születési bizonyítványát és keresztlevelét, de ezenkívül a szülőkét és mind a négy nagyszülőét is.¹¹

A zsidókérdésnek a hadseregen belüli megoldása végett a honvédelmi minisztérium április 5-ére újabb értekezletet hívott össze. A résztvevők megint csak nem jutottak egyetértésre a zsidók hadseregen belüli státusára nézve. Werth Henrik vezérkari főnök azt ajánlotta, hogy a zsidók is teljesítsenek fegyveres szolgálatot, de külön, zárt egységekben, keresztény tisztek „nem elnéző” vezénylete alatt. A honvédség főparancsnoka, Sónyi Hugó vele szemben azt javasolta, hogy elkülönített és zárt munkasalakulatokba osszák be a zsidókat, de ne adjanak fegyvert a kezükbe, mert ellenkező esetben „évtizedekre megronthatják a keresztényeket”. A HM polgári csoportfőnöke, Pruzsinszky János államtitkár azt adta elő, hogy a német módszer, vagyis a teljes kirekesztés Magyarországon nem alkalmazható, mert ez esetben keresztények arra éreznének kísértést, hogy át-